

УДК 81`33

В. В. Гуменюк

доктор економічних наук, професор кафедри маркетингу і контролінгу
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
grc@ukr.net

КУРОРТНА ДЕСТИНАЦІЯ: ГЕНЕЗИС ПОНЯТТЯ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В СИСТЕМІ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ

Дотепер понятійна конструкція «курортна дестинація» не закріпилися в науковому обігу, не знайшла прикладного застосування в системі маркетингових досліджень, спостерігається відсутність єдиного термінологічного сприйняття, існують розбіжності в її розумінні й трактуванні.

Антропоцентричний підхід до вивчення комунікаційних явищ переорієнтував дослідження понятійних конструкцій зі структурно-семантичної площини (виявлення стильових особливостей контенту, його семантики й граматики) в психолінгвістичному, прагматичному, когнітивному й функціонально-комунікативному напрямках. А це, в свою чергу, зумовило розгляд контентної структури не як пасивного об'єкта, а як складного комунікаційного процесу, який пов'язує адресанта й адресата, зумовлює їх сприйняття і розуміння один одного з врахуванням як лінгвістичних, так і екстралінгвістичних параметрів [1, с. 75-76].

Зазначимо, що поняття «курорт» стало міжнародним, але його значення не завжди є тотожними. Зокрема, у Швейцарії курортом, як правило, називається будь-яке місце відпочинку, тоді як в Німеччині воно повинно відповідати нормативним вимогам. У країнах пострадянського простору прийнято вважати, що курорт повинен відповідати трьом базовим критеріям: природні лікувальні фактори, відповідна матеріально-технічна база для туризму і рекреації, визначений лікувальний профіль.

У США визнання місцевості курортом має більш ліберальний характер, ніж у європейських країнах, зокрема, немає законодавчих вимог щодо насиченості особливо цінними природно-лікувальними ресурсами певної території. Достатніми умовами для функціонування курорту, за мірками деяких американських учених, є першочергова наявність дестинацій SPA, Wellness і добре розвинута туристична інфраструктура.

У Законі України «Про курорти» від 05.10.2000 р. № 2026-III, поняття «курорт» визначено як «освоєна природна територія на землях оздоровчого призначення, що має природні лікувальні ресурси, необхідні для їх експлуатації будівлі та споруди з об'єктами інфраструктури, використовується з метою лікування, медичної реабілітації, профілактики захворювань та для рекреації» [2].

Однак курортно-рекреаційна територія має бути належним чином облаштована в плані розвитку техніко-економічних комунікацій. Українські курорти повинні розвиватися комплексно, разом із будівництвом автомобільних доріг, спорудженням придорожньої інфраструктури, відновленням об'єктів культурної спадщини, розвитком виробництва екологічної продукції, торгівлі, банківських, страхових, інформаційних та інших послуг.

У міжнародній практиці немає єдиних підходів і критеріїв визначення поняття «курорт», оскільки курортом переважно називають готельні комплекси «Resort»,

© Гуменюк В. В., 2017

об'єкти з лікувально-оздоровчими «SPA», «Wellnes». Курортну місцевість, відповідно до методології Всесвітньої туристичної організації (UNWTO), прийнято розглядати як дестинацію.

У наукових джерелах переважають дві гіпотези дефініції «SPA». Перша – походить від назви бельгійського містечка Spa; друга версія – сформульована на основі понятійної конструкції – *Sanitas Per Aqua* (лікування за допомогою води).

Зазначимо, що поняття «курортно-рекреаційний простір» є етимологічно спорідненим з латинським терміном «spatium», що буквально означає «простір, проміжок», або «spatia», що знаходить практичне застосування при оцінюванні фізичних величин (довжини, площі, об'єму, місця, розміру тощо). Крім технічного вжитку, заслуговує на увагу понятійна конструкція «spatia facere», що означає «простір для прогулянок». Цілком можливо, що звідси й походить загальнопоширений термін «SPA», що використовується для позначення дестинацій зі сприятливим гідромінералогічними факторами для бальнеології та рекреації.

Виходячи із наявності природно-лікувальних факторів, існуючих умов, можливостей соціокультурного освоєння простору, сприятливого для прогулянок, формуються концептуальні підходи до розкриття економічної сутності курортної дестинації, що у вузькому сенсі означає локалізацію рекреаційного об'єкта в просторово-географічній системі координат, де можна отримати відповідні водні процедури та послуги, а в широкому – використовується для вираження ціннісно орієнтованих параметрів дестинації, характеристик, критеріїв, що тісно корелюються з традиційним розумінням понятійних конструкцій «курорт» чи «СПА-курорт».

Реальне становлення курорту й закріплення за ним відповідного статусу є перш за все еволюційним процесом, позиціонуванням його як макродестинації у ринковому просторі, в цій ситуації курорт еволюціонує в напрямі міжнародного визнання і формування ринкової вартості бренду. Водночас українські курорти у своєму стратегічному розвитку не повинні обмежуватися локальними рамками «місцевого і загальнодержавного значення», а розвивати пропозицію послуг відповідно до динаміки кон'юнктури на внутрішньому та зовнішньому ринках, освоювати інновації, здобувати міжнародний конкурентоспроможний статус, європейське і світове визнання.

З метою вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення розроблення і реалізації узгоджених заходів державного регулювання ринку курортно-рекреаційних послуг у контексті доктрини сталого розвитку України необхідне застосування системного підходу до розкриття композиційної структури курортно-рекреаційного простору. Її інтегровано складають курортно-рекреаційна сфера як фундаментальна основа оздоровчого туризму та сукупність курортних парцелятів (неосвоєних часток курортно-рекреаційного простору, зарезервованих, ізольованих чи неконтрольованих державою). Зазначений підхід доповнює теоретико-методологічні засади ведення Державного кадастру природних лікувальних ресурсів, державного моніторингу і контролю за їх використанням у контексті врахування еволюційної концепції курортно-рекреаційної сфери, для якої характерні структурні зрушення в напрямі розширення ринкової складової за рахунок освоєння курортно-рекреаційного простору.

Список бібліографічних посилань (References)

1. Гуменюк І.М. Дискурсологічні орієнтири у викладанні дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». *Людинознавчі студії : збірник наукових праць*

Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Педагогіка». 2017. № 4(36). С.74–81.

2. Про курорти: Закон України від 05.10.2000 р. № 2026-III. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2026-14>.

Одержано 26.11.2017